

Odpolední diskuse se uskutečnila souběžně ve velkém i v malém sále. Ve velkém sále probíhal blok věnovaný pivovarům adaptovaným na nový provoz a dále „blýskání se na lepší časy“. V rámci prvního okruhu referoval ředitel pivovaru Kynšperk nad Ohří Radek Vomočil o úspěšné rekonstrukci, která proběhla v letech 2011–2013; nyní již se vaří pivo a pivovarská restaurace se připravuje ke kolaudaci. Pivovar Únětice za nepřítomného majitele Štěpána Kadlece prezentoval Michal Horáček. Provoz podniku odpovídá situaci v kynšperském pivovaru, avšak s polovičním výstavem piva. Podniky, kterým se začíná dařit, zastupovaly pivovary Lobeč a Frýdlant. Na lobečském příkladu předvedl Pavel Prouza postupný způsob rekonstrukce pivovaru s využitím menších rozpočtových částek k provedení první etapy stavební rekonstrukce. Marek Vávra, majitel pivovaru Frýdlant, ve spolupráci se stavebním historikem Janem Anderlem předvedli naopak způsob stavební rekonstrukce s chystaným využitím velké dotační rozpočtové částky, která s sebou nese riziko v podobě nemožnosti výběru subdodavatelů stavby.

V malém sále mezitím proběhla prezentace fungujících historických pivovarů v Benešově a v Žatci. Konvertované provozy byly zastoupeny pivovarem v Lanškrouně a v Plasích.

Večer se konala prohlídka Galerie Sladovna s vernisáží putovní výstavy kostel365. cz a následně i setkání v minipivovaru U Orloje. Druhý den byly na programu exkurzní komentované prohlídky, rozdělené tematicky do tří zajímavých památkových okruhů vedených odborníky na danou problematiku. Konference byla také místem možnosti navázání spolupráce mezi státními institucemi kultury a památkové péče na straně jedné a majiteli pivovarů a laiky na straně druhé. Na závěr nezbyvá než popřát organizátorům

letošní úspěšné konference PROPAMÁTKY hodně síly do přípravy příštího ročníku, který se bude zabývat vodárenstvím.

Jiří Chmelenský (FF UJEP, Ústí n. Labem)

MEZIOBOROVÁ KONFERENCE „MARIÁNSKÁ ÚCTA VE STŘEDNÍCH ČECHÁCH“, SVATÁ HORA U PŘÍBRAMI 31. 10. – 1. 11. 2013. ORGANIZÁTOŘI: ETNOLOGICKÝ ÚSTAV AV ČR, V. V. I., STÁTNÍ OBLASTNÍ ARCHIV V PRAZE A ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST U KOSTELA NANEBEVZETÍ PANNY MARIE, SVATÁ HORA PŘÍBRAM

Mezinárodní konference „Zbožné putování v evropské kultuře“, pořádaná roku 2004 na příbramské Svaté Hoře, se tehdy setkala s velkým ohlasem. Sestávala z několikadenního jednání v paralelních sekcích za účasti badatelů ze zemí střední Evropy, ale i z Francie. Po téměř deseti letech se rozhodli někteří z tehdejších organizátorů – především ze Státního oblastního archivu (SOA) Praha a Etnologického ústavu AV ČR, v. v. i. (EÚ AV ČR) – na tuto konferenci neformálně navázat. Mezi účastníky a spolupracovníky se objevili také členové někdejšího organizačního týmu či referenti, nemělo však jít o opakování toho, co se kdysi zdařilo, ale o jiný přístup. Téma bylo záměrně vymezeno úžeji, i organizace zasedání byla koncipována jinak.

Výrazně byly zastoupeny dějiny hudby. Jana Vozková (Kabinet hudební historie/KHH EÚ AV ČR) sledovala klášter sv. Jiří na Pražském hradě jako místo šíření mariánských liturgických zpěvů. Z 1. poloviny 18. století čerpal referát Václava Kapsy (KHH EÚ AV ČR) analyzující loretánské litanie. Tomáš Slavický (z téhož pracoviště) ukázal pokusy o moderní oživení rorátních písní a mše

Rorate v 19. století. Další příspěvky sledovaly duchovní písně v jiném kontextu. Marie Škarpová (Ústav bohemistiky FF JU České Budějovice) upozornila na tematizování motivu matky a dítěte v Bridelových Jesličkách. Markéta Holubová (EÚ AV ČR), v jejímž materiálu – kramářských tiscích – tvoří písňové texty většinu, sledovala tyto tisky jak po stránce obsahu a ikonografie, tak pokud jde o jejich autory, vydavatele a příjemce.

Hmotných a obrazových dokladů mariánské úcty se týkala další početná skupina příspěvků. Výklad Luboše Kavky (EÚ AV ČR) o různých typech mariánských kultovních objektů se opíral hlavně o vyobrazení Svatohorské madony a staroboleslavského palladia země české. Šárka Radostová (odd. movitých památek – evidence a dokumentace památkové péče Národního památkového ústavu Praha) sledovala proměny zobrazení Panny Marie svatohorské v devočních kopiích. Lýdie Petráňová (EÚ AV ČR) upozornila v diskusi na mariánskou plastiku ze 17. století v kostele v Jankově na Benešovsku a naznačila možné okolnosti jejího vzniku. Pokus o archeologické zpracování novověkých poutních devocionálií (Martin Omelka a Otakara Řebounová, oba Archiv hl. m. Prahy/AHMP) přinesl řadu nových zjištění.

V příspěvku založeném na rozboru literárního díla načrtla Kateřina Smyčková (Ústav české literatury a literární vědy FF UK Praha) obraz ideálního barokního cítěle Panny Marie. Spíše „historicky“ laděné referáty chronologicky pokryly období od počátku 14. století do 2. poloviny 19. století, avšak s výraznou převahou období novověku. Příspěvek Jana Hrdiny (AHMP) a Vojtěcha Vaňka (Státní okresní archiv/SOKA Kutná Hora – SOA Praha) ukázal církevně topografickou situaci v prostoru pozdě vzniklé, ale rychle rostoucí Kutné Hory.

Referát Blanky Altové (Ústav chemické technologie restaurování památek VŠCHT v Praze) sledoval sice osudy gotické mariánské plastiky, nicméně jeho podstatou bylo formování kultu této sochy kutnohorskými jezuiti v 17. a 18. století jako zázračné. O barokních mariánských bratrstvech informoval Jiří Mikulec (Historický ústav AV ČR, v. v. i.). Tereza Pruchová (SOKA Příbram – SOA Praha) upozornila na existenci ojedinělého rozárnického cechu v Příbrami, souvisejícího úzce se zvláštními ekonomickými vlivy hojně navštěvovaného poutního místa. Kateřina Pařízková (Archiv Národního muzea v Praze) rekonstruovala organizaci procesí vedených na Svatou Horu v 19. století písničkářem Františkem Haisem.

Nastíněný přehled naznačuje hlavní přínos loňské příbramské konference – byla to výrazná interdisciplinarita. Ta byla posílena tím, že se účastníci po zahájení nerozešli do specializovaných sekcí, kde by se nadále věnovali „svému“ mezi „svými“, ale po oba konferenční dny zasedali společně, setkávali se s různými typy pramenů i různými metodickými přístupy. Ukázalo se také, že státní oblastní archiv má nejen organizační, ale i vědeckou kapacitu, která umožňuje efektivní spolupráci s centrálními vědeckými pracovišti. „Komornější“ koncepce zasedání výrazně posílila jeho pracovní a informativní charakter. Výsledkem bylo velmi inspirativní jednání, přinášející kromě nových zjištění také řadu nových podnětů.

Hana Pátková (KPVHAS FF UK Praha)

KONFERENCE VALAŠSKO – HISTORIE A KULTURA. ROŽNOV POD RADHOŠTĚM 18.–20. 9. 2013

Ve dnech 18.–20. září 2013 se pod záštitou Valašského muzea v přírodě (Ing. Jindřicha